

به نام خداوند جان و خرد

عینک و عدسی در گذر زمان

www.ketab.ir

جعفر انصاری نکو - هانیه ناجی اصفهانی

سرشناسه	: انصاری نکو ، جعفر
عنوان و نام پدیدآور	: عینک و عدسی در گذر زمان / جعفر انصاری نکو ، هانیه ناجی اصفهانی
مشخصات ناشر	: تهران : سایه روشن ، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۵۲۸ ص : مصور ، جدول ، نمودار ؛ ۲۲ × ۲۹ س م .
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۲-۳۲-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: سیر تکامل عدسی
موضوع	: Development of glasses :
موضوع	: سیر تکامل عینک
موضوع	: Development of lenses :
موضوع	: تاریخچه عینک در جهان
موضوع	: Glasses history in world :
موضوع	: تاریخچه عینک در ایران
موضوع	: Glasses history in Iran :
شناسه افزوده	: ناجی اصفهانی ، هانیه
رده بندی کنگره	:
رده بندی دیویی	:
شماره کتابشناسی ملی	:

نشر سایه روشن

تهران - ۸۸۳۲۳۲۶۸

عنوان	: عینک و عدسی در گذر زمان
ناشر	: سایه روشن
تالیف	: جعفر انصاری نکو - هانیه ناجی اصفهانی
حروفچینی و صفحه آرایی و نمونه خوانی: محبوبه تمیم داری	
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۸
شماره شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۲-۳۲-۰
شمارگان	: ۱۱۰۰ نسخه
قطع	: رحلی
قیمت	: ۱۷۵ هزار تومان

توجه: طبق قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و مترجمان، کلیه حقوق این کتاب برای مولفین محفوظ و هرگونه

کپی برداری و دیگر موارد منوط به درج قانون مذکور، بدون اجازه کتبی مولفین، غیر مجاز بوده و قابل پیگرد قانونی می باشد.

فهرست

صفحه:

موضوع:

۳	• فصل اول: سیر تکامل عدسی عینک
۱۳	- سنگ های مخصوص مطالعه
۱۷	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن پانزدهم
۱۷	• ساخت عدسی های کنکاو
۲۰	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن شانزدهم
۲۰	• ساخت تلسکوپ
۲۱	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن هفدهم
۲۱	(الف) ساخت عدسی های هلالی
۲۲	(ب) ظهور عدسی های رنگی
۲۳	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن هجدهم
۲۳	(الف) اختراع عدسی های آکروماتیک
۲۳	(ب) اختراع عدسی های دو کانونه
۲۵	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن نوزدهم
۲۵	(الف) کشف آستیگماتیسم چشم
۲۵	(ب) طراحی عدسی های لانتیکولار
۲۶	(ج) ساخت عدسی های پریسکوپیک
۲۶	(د) ساخت عدسی های سه کانونه
۲۶	(ه) ساخت عدسی های کروی - استوانه یی
۲۷	(و) ابداع عدی های فیلینت
۲۸	(ز) اختراع دو دیدهای نامرئی (کریپتاک)
۲۹	- مهمترین تحولات مربوط به عدسی ها در قرن بیستم
۳۰	- چرا واژه لنز (عدسی) ؟
۳۱	- چگونگی سایش و پولیش عدسی های آغازین
۴۱	- تاریخچه چگونگی تعیین توان عدسی
۴۵	• فصل دوم: بررسی تاریخ اختراع عینک و سیر تکامل آن از آغاز تا قرن نوزدهم در اروپا
۵۰	- عینک در قرن سیزده و چهارده
۵۰	(الف) ظهور عینک های پرچی
۵۳	(ب) مکان و زمان اختراع عینک
۵۵	(ج) اسناد و مدارک مکتوب به دست آمده در رابطه با تاریخ و محل اختراع عینک

.....	۵۹	د) اسناد و مدارک تصویری مرتبط با اختراع عینک
.....	۶۱	ه) اسناد و مدارک گمراه کننده
.....	۷۲	و) نحوه ساخت عدسی و فریم در قرن سیزده و چهارده
.....	۷۵	- عینک در قرن پانزده
.....	۷۵	الف) انواع عینک های پرچی در قرن پانزدهم
.....	۷۹	ب) عینک های کمائی
.....	۸۰	ج) نحوه فروش عینک در قرن پانزدهم
.....	۸۳	د) آغاز ساخت عینک در آلمان از قرن پانزدهم
.....	۸۴	ه) چگونگی استفاده از عینک در اسپانیا در قرن پانزدهم
.....	۸۶	- عینک در قرن شانزده (عصر طلایی عینک)
.....	۹۴	- عینک در قرن هفده
.....	۹۴	الف) تعدد عینک در قرن هفده
.....	۱۰۰	ب) حضور عدسی های رنگی در قرن هفده
.....	۱۰۲	ج) ساخت عینک در انگلیس در قرن هفده
.....	۱۰۳	د) حضور عینک های مدل نورنبرگ در قرن هفده
.....	۱۰۵	- عینک در قرن هجده
.....	۱۱۱	الف) ظهور دسته بر عینک در قرن هجده
.....	۱۱۵	ب) اختراع عینک هایی با دسته های دو لولا در قرن هجده
.....	۱۱۷	ج) انواع عینک های رایج در قرن هجده
.....	۱۲۴	د) وضعیت عینک سازی و عینک فروشی در اروپای قرن هجده
.....	۱۲۷	ه) رخدادهای مربوط به عینک در قرن هجدهم
.....	۱۳۰	- عینک در قرن نوزده
.....	۱۳۲	الف) انواع دماغه در قرن نوزدهم
.....	۱۳۶	ب) انواع دسته در قرن نوزدهم
.....	۱۴۱	ج) انواع حلقه در قرن نوزدهم
.....	۱۴۴	د) حضور عینک های بدون قاب در قرن نوزدهم
.....	۱۴۵	ه) انواع عینک های متداول در قرن نوزدهم
.....	۱۵۰	و) حضور جایگزین های مناسب به جای مواد طبیعی در ساخت فریم عینک در قرن نوزدهم
.....	۱۵۷	• فصل سوم: عینک در قرن بیستم
.....	۱۵۷	الف) عینک در دهه های ۱۹۰۰ تا ۱۹۵۰
.....	۱۶۷	ب) عینک در دهه ۱۹۵۰

۱۸۵		د) عینک در دهه ۱۹۷۰
۱۹۱		ه) عینک در دهه ۱۹۸۰
۱۹۳		و) عینک در دهه ۱۹۹۰
۲۰۱		• فصل چهارم: انواع عینک ها در گذر زمان
۲۰۲		- عینک های پرچی
۲۰۴		- عینک های کمانی
۲۰۵		- عینک های تک عدسی (مونوکل ها)
۲۱۷		- عینک های حاشیه دار مارتین
۲۱۹		- عینک های قیچی نما
۲۲۵		- عینک های لورنتی
۲۳۴		- عینک های پسنی
۲۴۰		- عینک های مخصوص اپرا (دوربین های تک چشمی و دو چشمی)
۲۵۹		• فصل پنجم: پیدایش دسته عینک و سیر تحول آن
۲۵۹		- عینک های مدل اسپینا
۲۶۱		- عینک های زهی
۲۶۲		- اولین آثار حضور دسته بر عینک
۲۶۴		- دسته های مدل اسکارتلی
۲۶۶		- دسته های دو لولا
۲۶۶		- دسته های مدل چرخشی
۲۶۹		- دسته های مدل کشویی
۲۷۰		- دسته های مدل حلقه یی (دسته های حلقوی)
۲۷۰		- دسته های مدل سرپندی
۲۷۵		• فصل ششم: تاریخچه عینک در چین
۲۹۷		• فصل هفتم: تاریخچه عینک در ژاپن
۳۰۳		• فصل هشتم: تاریخچه عینک در آمریکا
۳۲۱		• فصل نهم: تاریخچه عینک در ایران
۳۳۵		الف) تاریخچه ورود عینک به ایران
۳۵۹		ب) تاریخچه ساخت عینک در ایران
۳۶۳		ج) تاریخچه عینک در دوران معاصر
۳۶۳		۱-ج) تأسیس اولین عینک فروشی ها در تهران
۳۶۶		خلاصه ای از زندگینامه مرحوم حاج محمد علی عینک چی

۳۶۷	۲-ج) واردات عینک از خارج
۳۷۰	۳-ج) تأسیس اولین عینک فروشی ها در تهران
۳۷۳	۴-ج) تشکیل اولین اتحادیه صنف سازندگان و فروشندگان عینک در تهران
۳۷۸	۵-ج) تأسیس اولین شرکت تعاونی عینک سازان ایران
۳۸۲	تاریخچه تشکلهای صنفی در ایران و جهان
۳۸۲	تاریخچه اصناف در ایران و جهان
۳۸۳	سازمانهای صنفی در ایران
۳۸۴	انجمن عینک سازان امریکا
۳۸۵	انجمن عینک سازان استرالیا
۳۸۵	انجمن عینک سازان بریتانیا
۳۸۶	انجمن عینک سازان اروپا (ECOO)
۳۸۷	تاریخچه اولین تشکل صنفی کارگری و کارفرمایی در ایران
۳۸۷	تشکیل دومین انجمن صنفی کارفرمایی در ایران
۳۸۸	تشکیل سومین انجمن صنفی کارفرمایی در ایران
۳۹۱	• فصل دهم: عینک های ایمنی
۳۹۱	الف) نقش عوامل جوی در پیدایش عینک های ایمنی
۳۹۶	ب) نقش جنگ بر پیدایش عینک های ایمنی
۴۰۱	ج) نقش مشاغل گوناگون در توسعه عینک های ایمنی
۴۰۵	د) عینک های ایمنی پزشکی و آزمایشگاهی
۴۰۶	ه) عینک های محافظتی - درمانی
۴۰۷	و) نقش اختراعات و اکتشافات بر توسعه عینک های ایمنی
۴۰۹	ز) نقش ورزش های گوناگون در پیشرفت عینک های محافظتی
۴۱۳	• فصل یازدهم: تاریخچه عینک های آفتابی
۴۳۵	• فصل دوازدهم: تاریخچه جلد عینک و سیر تحول آن
۴۹۰	اعلام (اماکن)
۴۹۴	اعلام (اشخاص)
۵۰۲	منابع

پیشگفتار

اهمیت و لزوم آشنایی با پیشینه تاریخی اختراع عینک و روند رشد و توسعه آن، برای ما به عنوان عینک سازان قرن بیست و بیست و یک امریست اجتناب ناپذیر. چرا که خوب می دانیم عینک و عینک سازی نیز همچون تاریخ دیگر صنایع و هنرها فراز و نشیب های بسیاری را پشت سر گذاشته و حال که بر تارک والای پیروزی و سربلندی نشسته، جای آن دارد تا نیم نگاهی بر گذشته اش بیفکنیم و لحظه یی هر چند کوتاه با نیاکان حرفه یی مان که با زحمت و مشقت بسیار این گنجینه با ارزش را به دست ما سپردند، همراه و همراز شویم، و بر این یادگاری ارزشمند ارج نهیم و در حفظ و نگهداری آن بکوشیم.

برای ارج نهادن به آنچه این نیک مردان و نیک زنان روزگار برای ما باقی گذاشته اند، بهترین شیوه را شناختن و شناساندن آنها و زحماتشان دانستیم، تا بدین شکل نام و یاد آنان را زنده و ماندگار سازیم. باشد که بدین سان گوشه یی از دینمان را ادا کرده باشیم.

از این وظیفه مهم انسانی و حرفه یی که داریم، دین دیگری نیز بر گردن داریم که همانا دفاع از مظلومیت هنر عینک و عینک سازی است. مظلوم از آن جهت که همچنان که شایسته است بدان پرداخته نشده. زیرا معمولاً محققان و پژوهشگران علاقمندند به تاریخچه وسایل پیچیده و غامض بپردازند و گاه وسایل به ظاهر ساده که مورد مصرف روزمره دارند را به دست فراموشی می سپارند. متأسفانه عینک نیز مورد کم توجهی قرار گرفته و تصور می شود، دارای پیشینه تاریخی چندان مهم و قابل توجهی نیست، غافل از نقش مهم و سرنوشت ساز آن در پیشرفت تکنولوژی های مختلف.

اگر منصفانه به قضیه نگاه کنیم پی خواهیم برد عینک تا چه حد بر ارتقاء سطح فعالیت های علمی و تحقیقاتی بشر تأثیر داشته است. اگر علم پزشکی، نجوم، ریاضیات، شیمی، فیزیک، هنر و... امروز تا بدین پایه از پیشرفت و تکامل رسیده، بخش عمده یی از آن را مدیون اختراع عینک است.

زیرا اختراع عدسی که بخش اصلی عینک را تشکیل می دهد، راه را برای ساخت و توسعه وسایل اپتیکی دقیق همچون میکروسکوپ، تلسکوپ و بسیاری دیگر از وسایل سنجش آزمایشگاهی هموار ساخت و بدین ترتیب دنیای علم و آزمایش را از ورطه حدس و گمان و تخمین بیرون آورد، و بر پایه آزمایشات و محاسبات دقیق استوار ساخت.